Impressieverslag bijeenkomst Start N279 Veghel - Asten
Raadsleden en leden Provinciale Staten, 15 mei 2024

Provincie Noord-Brabant

De provincie en regionale partners hechten veel belang aan een goede bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid op en rondom de N279 tussen Veghel en Asten. Door de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) in december 2021 hebben de plannen uit het verleden de eindstreep niet gehaald. Daarom dient een geheel nieuw plan opgesteld te worden. De provincie start 23 mei 2024 met de formele procedure daarvoor. Vooruitlopend daarop organiseerde provincie op 8 en 15 mei 2024 bijeenkomsten voor Raads- en statenleden, om hen als algemeen bestuur nader te informeren over het (inhoudelijk en participatie)proces van de N279 en hierover in gesprek te gaan. Dit in lijn met de (zes) bijeenkomsten die provincie het 1e kwartaal van 2024 verzorgde voor georganiseerde groepen uit het gebied. Dit verslag geeft een impressie van de zaken die op de bijeenkomst van raads- en statenleden genoemd zijn. NB. Met het algemeen bestuur van Waterschap Aa en Maas wordt op verzoek van het waterschap op een aparte moment gesproken.

Introductie/ kennismaking via stellingen

STELLING: Ik ben hier voor het eerst versus ik was al eerder betrokken

- Driekwart van de aanwezigen was al eerder betrokken bij de N279.
- Het vraagstuk speelde al bij de fusie van Meierijstad. De bereikbaarheid en de oplossingen daarvoor worden ondertussen steeds complexer.
- In Helmond lopen we aan tegen gebrek aan bundelroute om de stad. Wij zouden gebaat zijn bij 2x2 N279 zodat de wereld niet ophoudt bij Veghel. Verkeer staat nu vast op traverse naar Helmond. We hebben geen goed ov; wel 4 stations maar niet de last mile (bus).
- Ik ben voor het eerst betrokken in dít project. De wegen in de omgeving (zoals A50) slibben dicht. Bekijk de opgave (transport Nederland) vanuit een groter gebied. Niet alleen vanuit infra; maar ook m.b.t. wat je bouwt, wat je aan bedrijventerrein wil, wat je aan ov doet. 2x2 baans is voor Veghel gegarandeerd een ramp, gezien de situatie van de (nu al volle) A50.

STELLING: Ik ben hier vanwege een lokaal belang versus het hele project is voor mij van belang

- Geen enkele aanwezige gaat voor puur het lokaal belang. Circa de helft geeft aan voor het hele project te gaan, de andere helft staat meer genuanceerd in het midden.
- Wijken zoals De Leest of Veghel-Zuid zijn in verleden onvoldoende gehoord. De wijken lijken destijds wat overruled te zijn. Van belang is dat mensen aan de voorkant al meegenomen worden om meer mee te participeren.
- Ik ben hier voor de N279. Maar in onze regio en voor onze inwoners speelt ook een ander mogelijk groter probleem, de Beekse brug. We kunnen niet in Eindhoven komen. Voor mij moet niet alleen het N279 traject worden bekeken maar ook de randen erom heen.
- In het buitenland moeten vrachtwagens tol betalen, waarom doen we dat hier niet ook?
- Vanuit Asten zijn er niet zo veel problemen op de N279. Je moet voorkomen dat internationaal vrachtverkeer over de N279 gaat (dan wordt N279 een snelweg). Focus op de regionale problemen /knelpunten op N279. Die moet je tackelen. Dat kan mogelijk ook lokaal i.p.v. via een groot project.
- De N279 is van belang voor werkgelegenheid in het hele gebied. Een goede weg is nodig om concurrerend te blijven. Laten we problemen bespreken maar wel de weg aanpakken. Je kunt je laten leiden door de problemen die de weg geeft maar ook richten op de voordelen die de weg geeft.
- Werk samen als overheidslagen (rijk, provincie, gemeente) en zoek elkaar op.

STELLING. Ik heb vertrouwen in een goed proces versus er is nog heel veel nodig om het vertrouwen te laten groeien

- Ik ben vanuit Helmond 25 jaar betrokken bij de politiek. Ik vind dat onze overheid niet betrouwbaar is. Ik heb ervaren dat de overheid inhoudelijk gewijzigde zaken in vakantietijd zaken ter inzage legde. Als bewoners wisten we er daardoor niets van af. Zorg ervoor dat iedereen tijdig -als er nog tijd is om kennis van te nemen en op te reageren- wordt mee genomen. Betrek ons er op allerlei manieren bij/ ga met de bevolking in gesprek, laat mensen ideeën inbrengen en luister daar naar.
- Vertrouwen is er wel. Mijn zorg zit erin dat in de lange tijd dat projecten duren de politiek verschuift, geld op is, etc. Als omgeving / politiek hebben we de stukken inmiddels meerdere keren zien langskomen, daar moeten we steeds weer energie in stoppen. Ondertussen groeit Veghel door o.a. A50, moet bij Laarbeek alle verkeer via de N615 door het dorp. Verkeer moet naar de robuuste randen maar die zijn er niet. Er zullen altijd mensen tegen zijn. Ieder moet concessies doen, dat moet je niet overlaten aan de gemeenschap. Iemand moet besluiten nemen.
- Ik zeg niet op voorhand dat ik geen vertrouwen heb in het proces. Ik wil zien hoe provincie het deze keer gaat aanpakken. Voor participanten is belangrijk dat duidelijk is waarom en hoe ze kunnen participeren/ welke invloed ze hebben. Waarom iets wel of niet meegenomen wordt. Ben transparant.

STELLING. Ik heb vooral baat bij een zorgvuldig proces waarin e.e.a. breed bekeken wordt vs ik heb vooral baat bij tempo

- Het grootste deel van de groep staat genuanceerd in het midden (zowel snelheid als zorgvuldigheid zijn van belang).
- Er zijn al zo veel woningen opgekocht, al zo veel zienswijzen bekend. Start daarmee. Er zijn altijd mensen die voor en tegen zijn. Veel mensen zullen moe zijn van het gepraat. Ga maar aan de slag.
- De provincie mag wat mij betreft meer de regie nemen. Ik heb het gevoel dat de provincie het probleem nu op de borden legt van de gemeenteraad. Dat er pas besloten wordt als alle gemeenteraden het eens zijn. De ene gemeente wil iets anders dan de andere. Gemeenteraden moeten elkaar iets gunnen. Provincie moet besluiten.
- Ik ben voor zorgvuldig proces. De praktijk leert dat als je geen zorgvuldig proces doorloopt je je plannen (juridisch) niet rond krijgt. Ik maak me zorgen om Ommel dat ingeklemd is tussen A67 en N279, met (steeds meer) effect op de leefbaarheid van het dorp. Maak niets kapot waar je achteraf spijt van krijgt. Je kunt soms beter wat langer nadenken zodat je een goed besluit neemt. Ik ben tegen de omleiding Dierdonk want die gaat door een waardevol landschap en waardevol natuurgebied. Als je bestaand gebied bespaart dan bespaart dat ook geld. Beter is om de huidige N279 'te upgraden' en het geld (van omleiding) in te zetten voor verminderen huidige overlast van N279 voor omgeving.
- Van belang is zowel zorgvuldigheid als snelheid. Dat moet 'en-en' kunnen. De zorgvuldigheid hebben we vanuit Veghel gemist bij het PIP. Bij de Ruit vonden we het proces wel heel zorgvuldig. Bij het PIP stoorde ons dat bij de NRD te snel (onvoldoende onderbouwd/ om oneigenlijke redenen) alternatieven zijn afgevallen. Bekijk een redelijk aantal alternatieven en vanuit een voldoende breed zoekgebied.
- Doe de analyse met zo min mogelijk voor-ingenomenheid. En kijk dan wat nodig is.
- De doelstellingen moeten duidelijk zijn. Het moet een probleem oplossen. Je moet het doel bereiken wat je vooraf hebt geformuleerd. Op basis daarvan kan je bepalen welke middelen nodig zijn om naar alle waarschijnlijk toereikend het doel te raken.

STELLING. Het project heeft meerwaarde voor mij (belang dat ik vertegenwoordig) ik zie kansen vs het project heeft geen meerwaarde voor mij /is voor mij niet nodig

- Het project heeft voor bijna iedereen meerwaarde. Zoals genoemd bij vorige punt noemt een aanwezige lokaal upgraden van lokale knelpunten als oplossing. De Brabantse identiteit zit ook in het

landschap/ natuur/cultuur. Zorg dat je die behoudt (richt je niet alleen op de weg als economische aanjager, waarbij je de weg alleen maar verder moet verdubbelen door aanzuigende werking).
- Ik zie meerwaarde voor Meierijstad. De Ruit was eerder een goed plan, met veel meerwaarde. Zorg dat de opgave bekeken wordt vanuit een brede context. Dan zie ik kansen, ook m.b.t. het oplossen van verkeersopstoppingen in kleine kernen.
- Zorg voor goede mitigatie/ om vanuit verschillende belangen de oplossing in te vullen. Als er bijvoorbeeld bij onze bewoners angst leeft voor fijnstof, zorg dan voor slimme oplossing waarmee fijnstof niet de wijk inwaait. Kortom als voor belang bedrijven bredere weg nodig is, zorg dan dat omwonenden geen/ minimaal last hebben van de gekozen oplossingen. Dan win je vertrouwen.
- Kijk integraal, de opgave N279 biedt veel kansen. Besef dat je niet iedereen tevreden kan krijgen. Kansen gaan voor mij om ontwikkeling van de regio. Er zal iemand de regie moeten nemen anders komt er niets op de plank te liggen.
- Vanuit Helmond zit knelpunt met name in N279 richting Veghel. Daar loopt het vast. Richting A67 zit het knelpunt met name óp de A67 waar je in de file komt.

Reactie Sjoerd van Loon, programmamanager infrastructurele werken provincie: participatie doen we niet om het vinkje achter participatie te krijgen. Het betekent ook niet dat we iedereen tevreden kunnen krijgen. Maar wel dat we transparant willen zijn over wat we waarom doen. Participatie om een beter besluit met elkaar te krijgen. En ook zodat zo veel mogelijk wordt voorkomen dat dit plan niet nogmaals sneuvelt.

TOELICHTING PROJECT EN AANPAK PARTICIPATIE
De provincie licht aan de hand van sheets de stand van zaken, het projectproces en de participatieaanpak toe (zie bijlage voor de sheets).
Hieronder genoemde opmerkingen van aanwezigen danwel de reactie provincie nav gestelde vragen.
- Reactie provincie nav opmerking over verantwoordelijkheden overheden (bijv. m.b.t. A2 en A50): Iedere overheidslaag heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Daarover vindt afstemming plaats in de regiegroep & stuurgroep N279 waarin zowel RWS, provincie als gemeenten zitten. Daarnaast doorlopen we als regio en provincie jaarlijks een BO-MIRT proces met lobby naar het ministerie van I&W. We weten dat als er geen concrete oplossingen komen bij A50 ook de opgave bij N279 waarschijnlijk weinig opschiet. Het verkeer werkt altijd als een soort waterbed. In het verkeersonderoek zullen we ook kijken naar de effecten op rijkswegen (kan het verkeer vanuit de op- en afritten voldoende op het rijkswegennet komen) en onderliggend wegennet.
- Reactie provincie nav vraag of al eerder maatregelen kunnen worden genomen, zoals bij Keldonk of rotonde bij Gemert, bijvoorbeeld via een BOPA: Provincie kijkt naar wat kan. Met aandacht voor welke oplossing uitvoerbaar is zonder juridisch risico/ effect op te maken keuzes voor het grotere plan. Daarbij speelt ook aandacht voor het budget. Voorkomen moet worden dat we budget uitgeven terwijl andere zaken nog niet of onvoldoende in beeld zijn. Om te kunnen kiezen (en calculeren) is in eerste aanvang een overzicht nodig van beste oplossing en de daarbij behorende kosten.
- Reactie provincie nav opmerking over effecten op milieuaspecten (bij betere doorstroming): bij de beoordeling van oplossingen zal het aspect leefbaarheid beoordeeld worden. We toetsen in aanvang op wettelijke normen en kijken bij uitwerking per afzonderlijk milieuaspect waar we eventueel meerwaarde kunnen bereiken.
- Reactie provincie nav opmerking wat mogelijke (breedte van) oplossing kan zijn m.b.t. OV: We staan aan het begin van het proces. Waar de potentie zit voor de N279 moet blijken uit de studie die nu start. Wel belangrijk is te noemen dat we ook kijken naar overige lopende initiatieven, maatregelen en werkzaamheden door andere overheden en beleidsvelden en dat de N279 alleen eventueel maatregelen neemt die niet al ergens anders zijn belegd (Smartwayz, Brainportbereikbaar, MRE, etc).
- Reactie provincie nav vraag of oplossing omleiding Dierdonk van de baan is: Alle opties staan weer open. Gemeente Helmond vult aan dat insteek vanuit gemeente is goede leefbaarheid van Dierdonk.

- Reactie provincie nav vraag wie uiteindelijk beslist over opgave: De stuurgroep (met daarin de overheidspartners) adviseert; vanuit brede belangenbenadering worden zij meegenomen in de stappen die de provincie zet. Provincie is vooralsnog- als financierder, wegbeheerder en bevoegd gezag van de weg- het bevoegd gezag.
- Reactie provincie op vraag hoe partners worden betrokken bij vaststellen NRD: dat gebeurt via een ambtelijke regiegroep en stuurgroep N279. In het proces is het de verantwoordelijkheid van ieder stuurgroep lid om zijn eigen (politieke) achterban aan te haken. Provincie kan daar waar nodig bij ondersteunen. Via de regiegroep en stuurgroep vindt afstemming plaats over het proces en de afstemming met diverse partijen. Raden kunnen dus via hun eigen organisatie input leveren voor het project. Dit sluit aan bij de wens van de stuurgroep om raden actief te informeren /betrekken in het proces.
- Reactie Provincie nav vraag in welke (geografische) breedte mensen ideeën kunnen aandragen: Er is nog geen afbakening m.b.t. het projectgebied, dat volgt uit de NRD. Bij de beoordeling zal wel gekeken worden naar de relatie met de knelpunten op de N279 en de gepresenteerde projectdoelstellingen. Waar zaken elkaar raken/ effect geven, kunnen partijen afspraken maken over wie wat oppakt en in welke relatie dit heeft met het project N279.
- Provincie organiseert belangentafels waarin ze met afgevaardigden van verschillende belangen het gesprek wil voeren. Dit sluit aan bij het streven naar evenredige verdeling lusten en lasten, waar in de participatieaanpak veel aandacht aan wordt besteed. Als je alleen maar op je eigen puzzelstukje aan het staren bent dan kom je er niet.
- Mbt de invloed van de belangentafel: Er is afgesproken dat de regionale belangentafels samen tot een advies komen dat via een afvaardiging voorafgaand aan vaststellen concept NRD gepresenteerd wordt aan de stuurgroep.
- De invloed van de individuele stakeholder wordt niet vervangen door de belangentafel. De belangentafel toetst, bediscussieert en geeft advies over de door het adviesbureau, in opdracht van de Provincie, uit te werken producten (Notitie Kansrijke Alternatieven & Notitie Reikwijdte en Detailniveau). De individuele stakeholder kan via een digitaal meedenkplatform, per mail of gesprekken met de omgevingsmanager haar belang of standpunt kenbaar maken aan de projectgroep N279.
- M.b.t. het mandaat van de belangentafel/ selectie deelnemers: vanuit de vertegenwoordigende partijen zelf zijn mensen aangedragen. De belangentafel zal geleid worden door een onafhankelijke voorzitter. Tevens zal van iedere belangentafel een verslag worden gemaakt dat verstuurd wordt naar de brede achterban van georganiseerde partijen.
- Reactie provincie nav vraag hoe weggebruikers worden meegenomen in participatie: door bedrijfsleven (medewerkers die over de weg rijden/ vrachtverkeer als leverancier van bedrijven) en omwonenden (als gebruiker van de weg) te betrekken wordt al een groot deel van de weggebruiker betrokken. Daarnaast zijn ook partijen als Transport en Logistiek Nederland, ANBW, etc. betrokken. Ieder die dat wil kan ideeën aandragen, ook de weggebruiker zelf. Vanuit verkeersonderzoek is aandacht voor hoe de weg doorstroomt (ook in relatie tot onderliggend wegennet) en hoe de veiligheid en bereikbaarheid is. De aantallen vervoersbewegingen vertegenwoordigen ook de gebruiker van de weg en haar belang.
- Reactie provincie op vraag over de werking van de wegingsfactor op ingebrachte ideeën: er zijn aan de voorkant drie hoofddoelstellingen. Uiteindelijk hebben we uitdrukkelijk gekozen voor traject met Notitie Kansrijke Alternatieven & Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Op de belangentafel gaan we alle ideeën toetsen aan die doelen. Met de belangentafel toetsen we op 3 momenten de tussen- en eindproducten van het adviesbureau per fase. Fasering NRD/NKA: Voor de zomer (ophalen), na de zomer (welke zaken nemen we mee en wat willen we gaan uitwerken), na gereedkoming van de concept NRD en NKA (terugkoppelen resultaten via o.a. informatiebijeenkomst en belangentafels).